

TIẾNG VIỆT

Luyện tập về
ĐẠI TỪ

Luyện tập

Bài 1:

Tìm các từ dùng để xưng hô trong mỗi đoạn dưới đây. Nhận xét về thái độ của người nói qua các từ đó.

a. Trông thấy tôi theo mẹ vào đến cổng, bà buông cái chổi, chạy ra nắm tay tôi.

– Cu Dững lớn ngần này rồi ư?

[...]

Bà xằng xái xuống bếp lấy dao ra vườn chặt mía đem vào.

– Mía ngọt lắm, mẹ con ăn đi cho đỡ khát.

Bà róc, bà tiện, bà chẻ từng khẩu mía đưa cho tôi:

– Ăn đi! Cháu ăn đi! Răng bà yếu rồi, bà chả nhai được đâu.

(Theo Vũ Tú Nam)

b. Cánh cam vùng chạy, nhón nhác tìm lối thoát. Chuột cống cười phá lên:

– Ha ha! Ta đã cho bịt kín tất cả lối ra vào. Nhà người chó có nhọc công vô ích! Tất cả các người đã trở thành nô lệ của ta. Dưới cống này, ta là chúa tể, các người không biết sao?

(Vũ Tú Nam)

a. Trông thấy tôi theo mẹ vào đến cổng, bà buông cái chổi, chạy ra nắm tay tôi.

– Cu Dững lớn ngần này rồi ư?

[...]

Bà xắt xái xuống bếp lấy dao ra vườn chặt mía đem vào.

– Mía ngọt lắm, me con ăn đi cho đỡ khát.

Bà róc, bà tiện, bà chẻ từng khẩu mía đưa cho tôi:

– Ăn đi! Cháu ăn đi! Răng bà yếu rồi, bà chả nhai được đâu.

(Theo Vũ Tú Nam)

Nhân vật bà gọi người cháu là cu Dững và cháu, xưng là bà, gọi con và cháu của mình là me con (đây là những danh từ được dùng làm đại từ xưng hô.)

Cách xưng hô như vậy thể hiện mối quan hệ gần gũi, thân thiết.

b. Cánh cam vùng chạy, nhón nhác tìm lối thoát. Chuột cống cười phá lên:

– Ha ha! Ta đã cho bịt kín tất cả lối ra vào. Nhà người chớ có nhọc công vô ích! Tất cả các người đã trở thành nô lệ của ta. Dưới cống này, ta là chúa tể, các người không biết sao?

Các từ xưng hô là ta và người. Chuột cống xưng là ta, gọi cánh cam (và một số loài vật khác nữa) là nhà người/ người.

Cách gọi này thể hiện sự ngạo mạn, tự phụ, coi mình là hơn người khác của chuột cống.

Từ xưng hô thường thể hiện thái độ, thứ bậc, tuổi tác,... của người nói. Do vậy, khi xưng hô, ta cần dùng từ sao cho lịch sự, nhã nhặn thể hiện đúng mối quan hệ với người nghe.

Bài 2:

Chọn các đại từ thay thế thích hợp với mỗi bông hoa và cho biết chúng được dùng để thay cho từ ngữ nào.

đó

ấy

thế

vậy

này

a. Cô dạy mình động tác bơi ếch. Động tác thật lạ.

b. Cây lạc tiên ra quả quanh năm. Vì , con đường luôn phảng phất mùi lạc tiên chín.

c. Mây đen đã kéo đến đầy trời. Nhưng bọn trẻ chẳng chú ý đến điều .

THẢO LUẬN NHÓM 4

Bài 3:

Tìm đại từ nghi vấn trong các câu dưới đây và xác định mục đích sử dụng tương ứng với mỗi đại từ đó.

a) Anh muốn gặp ai?

(1) Hỏi về số lượng

b. Sao con về muộn thế?

(2) Hỏi về người

c. Bạn làm được mấy bài tập rồi?

(3) Hỏi về thời gian

d. Bao giờ cháu về quê?

(4) Hỏi về địa điểm

e. Nó ngồi ở đâu?

(5) Hỏi về nguyên nhân

Câu có chứa đại từ nghi vấn	Mục đích sử dụng của đại từ nghi vấn
a) Anh muốn gặp ai?	(2) Hỏi về người
b. Sao con về muộn thế?	(5) Hỏi về nguyên nhân
c. Bạn làm được mấy bài tập rồi?	(1) Hỏi về số lượng
d. Bao giờ cháu về quê?	(3) Hỏi về thời gian
e. Nó ngồi ở đâu?	(4) Hỏi về địa điểm